

ІНСТРУКЦІЯ

Руководашщō партійно́й органјас бōрјом нуōдōм јылыс

1. Руководашщō партійно́й органјас бōрјом нуōдōм колб чорыда руководствутчыны ВКП(б) ЦК Пленумлōн 1937 во феврал 27-ōд лунса ташōм шубōм: Парторганјас бōрјгōн дугōдны гōлбсутны спісōкн. Гōлбсутōм нуōдны торја кандіатурајас куза, сєса партіјаса став шленјас сайн кандіатјасōс отводітōмлы да бōрјасōс крїтїкуїтōмлы ограничїтōм право обеспечітōмн. Парторганјасōс бōрјгōн установїтны кандіатјасōс тупкōса (гуса) гōлбсутōм*.

2. Тупкōса (гуса) гōлбсутōмн бōрјасōсны:

а) первїчнōй партїјно́й органїзацїјасан белегатјас рајоннōй, қарса партїјно́й конференцїјас вылō да рајоннōй, қарса, окружнōй партїјно́й конференцїјасан белегатјас областнōй, крајєвнōй партїјно́й конференцїјас вылō да нацком партїјасса сјездјас вылō;

б) первїчнōй партїјно́й органїзацїјасса партїјно́й комїтетјасō шленјас да партїјно́й органїзаторјас (сенї, кōнї абу парткомјас), рајкомјасса, горкомјасса, окружкомјасса, обкомјасса, крајкомјасса да нацкомпартїјас ЦК-јасса пленумјаслōн шленјас да ревїзїоннōй комїссїјасса шленјас.

3. Первїчнōй парторганїзацїјасса парткомјаслōн секретарјас, рајкомјасса, горкомјасса, окружкомјасса, обкомјасса, крајкомјасса, нацкомпартїјас ЦК-јасса секретарјас да бјурорјасса шленјас бōрјасōсны вōса гōлбсутōмн соотвєтствующōй комїтетјаслōн пленумјас вылын.

4. Партїјно́й конференцїјалōн (собранїелōн) прєзїдїум да мукōб руководашщōй органјас бōрјасōсны вōса гōлбсутōмн сїō лыдыс, мыјда урчїтō аснас конференцїјалōн (собранїелōн).

Конференцїјалōн руководашщōй органјасō да вылыс бōрјан партїјно́й комїтет составō вермасны лоны бōрјмаōс партїјно́й конференцїјаслōн совєщатєлнōй гōлбс правао белегатјас.

5. Руководашщō партїјно́й органјасōс бōрјомјас нуōднōны конференцїјалōн (собранїелōн) соотвєтствующōй партїјно́й комїтетлыс да ревїзїоннōй комїссїјалыс отчотнōй доклад кывзōм, обсуїтōм да шубōм прїмїтōм бōрын.

Партїјно́й органјаслōн отчотјас вōзвыв обсуїдайтєсны партїја соотвєтствующōй комїтетјаслōн пленумјас вылын.

Партїја комїтетјаслōн пленумјас вылын отчотнōй докладјас вōзвыв обсуїтōм оз лышаїт тајō комїтетјас пленумјасса шленјасōс правωс выступаїтны партїјно́й собранїелас да конференцїјас вылын партїјно́й органїзацїјалыс руководствос крїтїкуїтōмн.

6. Бōрјасōмјас нуōднōм вōзвылын партїјно́й конференцїја (собранїе) устанавлїваїтō бōрјан партїјно́й органјас шленјаслыс да кандіатјаслыс лыд.

7. Руководашщō партїјно́й орган вылō составō кандіатурајас выдвїгаїтєсны белегатјаслōн да обсуїдаїтєсны торјон вескыда самōй партїјно́й конференцїја вылын (торјон партїјно́й органса шленјас да кандіатјас).

Спїсōкјас вōзвыв лōсōдōм да наїōс партїјно́й конференцїја (собранїе) заседанїелыс кывчї обсуїдаїтєм оз лєзєы.

Собранїелас бєгд участнїкы, конференцїјас белегатлы, кодї кōсō выставїтны руководашщōй партїјно́й орган составō, сїō лыд мōд кандіатура,

конференцїјалōн (собранїелōн) прєзїдїум сетō кыв кандіатура јылыс да тајō предложєнїесō подулалōм мωгєс предложєнїе сетōм вылō.

Кандіатурајас выставїтōм дугōднōм јылыс предложєнїе вōм случаїн конференцїјалōн (собранїелōн) прєзїдїум сувтōдō тајō предложєнїесō конференцїјалы (собранїелы) рєшїтōм вылō да вōса гōлбсутōмн рєшаїтєсō вōпрос вōзō нуōдны лыд дугōдны выл кандіатурајас гїжалōм.

8. Руководашщō партїјно́й орган составō выдвїгōм став кандіатурајас обсуїтōм нуōдсō сїō пōрадокы, кывчї наїōс влї гїжалōма, партїјно́й конференцїја (собранїе) прєзїдїум наїн вōм сертї.

Кандіатурајас персоналнō обсуїдаїтєгн должен лоны обеспечїтōма руководашщōй партїјно́й орган составō выдвїгōм кандіатурајас отведїгōмн ограничїтōм право, мōднōгкō бєгд белегат вермас отведїтны выдвїгōм кандіатурајаслыс лубōй лыд да бєгд выдвїгōм кандіатура куза вермас сорнїтны кывчї „за“, сїї і „протїв“ белегатјаслōн ограничїтōм лыд.

Сїō лыд мōд кандіатура обсуїтōм дугōднōм јылыс предложєнїе вōм случаїн, конференцїја (собранїе) вōсбєн гōлбсутōмн рєшаїтє вōпрос сїō кандіатура вōзō обсуїтōм лыд дугōднōм јылыс.

Партїјно́й конференцїјас совєщатєлнōй гōлбс правао белегатјас да ВКП(б) шленō кандіатјас первїчнōй парторганїзацїјасса собранїелас вылын да рајоннōй партїјно́й собранїелас вылын руководашщōй партїјно́й органјас бōрјгōн тупкōса (гуса) гōлбсутōм должен нуōдєсны партїјно́й

дашщōй партїјно́й органјасō кандіатурајас обсуїдаїтєгн ползутчєны совєщатєлнōй гōлбс правадн.

9. Кандіатурајас, кодјаслы паныд вōсны отводјас, обсуїтōм бōрын, колб, торја бєгд случаїн вōсбєн гōлбсутан пōрадокн рєшаїтны вōпрос сїō кандіатурасō спїсōкō пыртōм лыд не пыртōм јылыс, кодї (спїсōкыс) лōсōдсō партїјно́й конференцїјалōн (собранїелōн) руководашщōй партїјно́й органјасō тупкōса (гуса) гōлбсутōмн бōрјасōмјас нуōднōм вылō.

Сєса колб лыдєны став гōлбсјас кывчї „отвод вōсна“, сїї і „отводлы паныд“. Кандіатурајас, кодјаслы паныд отводјас єз воны, вōсбєн гōлбсутōм вылō оз сувтōдєны да пыртєсны спїсōкō бōрјасōмјас тупкōса (гусєн) гōлбсутōмн нуōднōм вылō.

10. Руководашщō партїјно́й органјас бōрјом нуōднōм вōзвылын гōлбсутōмлыс резултатјас лыдōм вылō партїјно́й конференцїја (собранїе) вōсбєн гōлбсутōмн бōрјō счотнōй комїссїја сїō лыдын, мыјда устанавлїваїтō конференцїја (собранїе). Счотнōй комїссїјас шленјас бōрјны счотнōй комїссїјаса прєдседатєлс.

Гōлбсутōм вōзвылын счотнōй комїссїјаса прєдседатєл објазан разјаснїтны партїјно́й конференцїјас (собранїелас) белегатјаслы тупкōса (гуса) гōлбсутōм нуōдан пōрадок.

Счотнōй комїссїја тупкōса гōлбсутōм вōзвылын објазан лōсōдны избїратєлнōй јашчїкјас да лїчнō наїōс печатїтны.

11. Руководашщō партїјно́й органјас бōрјгōн тупкōса (гуса) гōлбсутōм должен нуōдєсны партїјно́й

конференцїја тупкōса заседанїе вылын сōмын рєшаїущōй гōлбс правао белегатјас прїсутствутчєны.

12. Рєшаїущōй гōлбс правао бєгд белегат полуїтōм руководашщōй партїјно́й органō конференцїјалōн (собранїелōн) індōм кандіатурајас спїсōкыс бтї екємплар. Партїјас шлен белегаткōй мандат вылын лыдō конференцїја (собранїе) вылын прїсутствутчєны партїјас шленјас спїсōкын должен лоны пасїōма сы јылыс, мыј партїјас шлен прїнїмаїтєс участїе гōлбсутчєны.

13. Тупкōса (гуса) гōлбсутїгн бєгд белегат імєїтō право черкаїтны кандіатурајас спїсōкыс торја кандіатурајасōс лыдō сдєтєвны руководашщōй партїјно́й орган составō выл кандіатурајас, сы вылō вїдїтōг, кушōм лыдыс конференцїја (собранїе) установїтєс бōрјны партїјно́й орган.

14. Гōлбсутōм бōрын счотнōй комїссїја восталō избїратєлнōй јашчїкјас да конференцїја (собранїе) залыс петтōг нуōдō гōлбсутōмлыс резултатјас лыдōм, торјон партїјно́й органјасса шленјаслыс да партїјно́й органјасса шленјасōс кандіатјаслыс.

Счотнōй комїссїја објазан лыдєны торјон бєгд кандіатуралыс „за“ да „протїв“ став гōлбсјасōс.

Гōлбсјас лыдōм бōрын счотнōй комїссїја составлїтō протокл, кывчō пыртō торјон бєгд кандіатура куза гōлбсутōмлыс резултатјас, да комїссїјаса став шленјас кывмалōны тајō протоклс.

Помєщєнїелыс, кōнї муно гōлбсјас лыдōм некōд оз імєїтō право лоны счотнōй комїссїјаса шленјас кывчї.

15. Партїјно́й конференцїја (собранїе) заседанїе вылын счотнōй комїссїја докладываїтō торјон бєгд кандіатура куза гōлбсутōмлыс резултат.

Руководашщō партїјно́й орган составō бōрјомјаслōн лыдєсны кандіатурајас, кодјас получїтєсны увжїк гōлбсјас, нō конференцїја вылын рєшаїущōй гōлбс правадн прїсутствутчєны белегатјаслōн гōлбсјас жывє не ещажык.

16. Тупкōса (гуса) гōлбсутōмлōн став матєрїалјас (кандіатурајаслōн спїсōкјас, пїсємєннōй шубōдчємјас, гōлбсутōм лыдōмјас да с. в.) долженōс хранїтчєны партїјно́й органјасын секретнōй документјас правојас вылын.

ВКП(б) ЦК.

1938 во март 29-ōд лун.

Клубын уж оз мун

Соскаса клубын некучōм культурно-массōвōй уж оз мун. Клубын некучōм пōрадок абу, рыт-рыт сōмын чєлаф да томїōз дурьны, курїтчєны, скамјаслōн камōдчєны, а лōдєны некōд абу, избач клуб вылō оз і вїдōлы.

ПІОНЕР.

Партїјно-полїтїчєскōй уж выл кывтōмō!

нуōднōм отсалєсны помōдєсавны партїјно́й аппарат прєдатєлјасєс, партїјно́й органјасō случаїнō вескыдōм краснōблїжєныс, јōзєныс, кодјаслōн кывјєс торјалō, бєлєныс.

Дємократїчєскōй централїзмлōн бōлшєвїсткōй прїнцїп лōб оз сōмын партїјалыс став руководашщōй органјас улысан вылōдє бōрјом, нō і аслєс органїзацїјас вōзєн партїјно́й органјаслōн кадє-кадє бєгд отчїтываїтчєм. Тајō отчотностыс — партїјно́й кадрјаслы улысан сїō замєчатєлнōй прōвєрка, мыј јылыс вїсталїс Сталїн јорт ВКП(б) ЦК февралєско-мартєвскōй пленум вылын:

„Партїјно́й массајас прōвєраїтєны асєныс вескōдєнысјасōс актївјас вылын, конференцїјас вылын, сјездјас вылын, сенї налыс отчотјас кывзōмн, тырмытōмторјас крїтїкуїтōмн, мємбєрын, сїō лыд тајō руководашщōй јортјасōс руководашщōй органјасō

бōрјомн лыдō небōрјомн“.

Отчотност, сїқ-жō кывчї і бōрјєсōмјас, сетō прōстор бōлшєвїсткōй крїтїкалы да самокрїтїкалы да сы вōсна ем јōс бружїе сїō лыд мōд органїзацїја ужын застоїлы паныд, лантōдчємлы, зазнаїстволє да самодоволстволє паныд. Отчотност—важнōй средствојас пōвєсыс бтї беспєчност бырōдємын, бїтєлност став мєрајаслōн кывлōдан средство, мїан кадрјаслыс бєспєсєбност прōвєрїтан средство, партїјно́й массајасōс актївїруїтан средство. Сō мыјла важнō, мєдым бєгд партїјно́й руководїтєл чєстнōја да тырвїдō отчїтаїтчїс партїјно́й масса вōзєн аслєс уж јылыс, партїјалыс дїрєктївајас олōм пōртōм јылыс.

„Руководашщō партїјно́й органјас бōрјом должен лоны нуōдōма партїјно-полїтїчєскōй уж став мєрајаслōн вōзō кывлōдан

пас улын, парторганїзацїјаслыс массајаскōд јїтōд јонмōдан да парторганїзацїјас вōзєн сулајан полїтїчєскōй да хозяствєннōй мωгјас успєшнōја олōм пōртан пас улын“.

Централнōй Комїтет тајō індєныс колб вчєны вывод став партїјно-массōвōй, агїтационно-пропагандїсткōй уж ловчōдōм мωгєы. Колб јонмōдны обороннōй уж, массајасōс интернацїоналнōја воспїтаїтōм. Вылї шу-пōдōр должен лоны кывлōдом бєгд партїјно́й органїзацїјалōн іфєннōй олōм. І мєввōрчєа бчєрєдєн партїјно́й органїзацїјас оїјазанōз пчїмōз пōрєны олōм ВКП(б) ЦК январєскōй Пленумлыс шубємјас.

Гусов кōзє успєшнōја нуōдєм, прωмышлєннōзтєлыс уж вōзō бурмōднōм, народнōй вωїдє став участокјас вылын гусударствєннōй планјас тыртōм—ташчєм мωгјасєс, кодјасōс бōлшєвїсткōй должен рєшїтєны бєгд партїјно́й органїзацїја. Партїјалыс полїтїчєскōй да хозяствєннōй дїрєктївајас олōм пōртōмн, сōвєтєскōй рōдїналы

блago вылō прєданнōй уждєн—сō мыјдєн бєгд партїјно́й руководїтєл завојутєс право вылыс лоны бōрјмадєн руководашщōй партїјно́й органјасō.

Нї бтї лун кєжлō лїчдчїтōг, колб мобїлїзуїтны партїјно́й органїзацїјаслыс внїманїесō партїја пыщкōса олōмын ыжїд полїтїчєскōй событїе дїнō, кушōмн лōбны партїјно́й органјасōс бōрјомјас. Колб кывлōдєны массајаслыс полїтїчєскōй актївност да рєволуцїоннōй бїтєлност, бєгд комунїстєс тōдмōдєны бōрјєсōмјас пōрадокн, дазтыны партїјно́й массајасōс бōрјєсōмјас органїзованнōја нуōдїг кєжлō. Руководашщōй партїјно́й органјасō колб бōрјєны і, абу сомнєнїе, лосєны бōрјмадє мєдєа стōкōй, самотвєржєннōй бōлшєвїкјас, Сталїнскōй Централнōй Комїтетлы помōд прєданнōјас, кодјас партїја дєлō, комунїзм дєлō торжєствєны вōсна дасōс сєтны асєныс став вынјас, а ковмаскō, і олōмынєс.

1938 воын шабді да пыш контрактаціја план жылыс

1938-дд вога март 22-дд лунд СССР Сојузса Народнй Комиссарјаслн Совет да ВКП(б) лн Централнй Комитет вчисны „1938-дд воын шабді да пыш контрактаціја план жылыс шубм.“

СССР-са Народнй Комиссарјаслн Совет да ВКП(б) Централнй Комитет,—шубд постановленіеын,—прізнајтны шабді да пыш урожајностлыс да заготовкажаслыс состојаніе тик неудоветворительнй.

Шабді да пыш заготовкажас неудоветворительнй состојаніелдн основнй помкажасыс дтн влі контрактаціја да заготовкажас кыпбвса планируйтмлн әределскй практика, сега контрактаціалн план да гектарыс сдјтмлн нормајас лбсдчылсны жона влджык заготовкажас планыс. Та вбсна колхозјас да колхозникјас лшајтчылісны государство лбсддм преміјајасыс надбавкајасыс сдјтм куза планјас сдтдб тыртгн, мыј вадлывліс колхозјаслыс да колхозникјаслыс шабдіыс да пышыс доходјас чнтмд да подрывајтліс колхозјаслыс да колхозникјаслыс заинтересованностд тјд культурајас паскдбдын.

Шабділыс да пышыс урожајност дднжык кыпбдм могыс, СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК лн дбны коланабн бырдны тјд вреднй практикасд шабді да пыш заготовкажас котыртмн, кыпбдны заготовительнй донјас шабді да пыш кудел вылд да треста вылд, чнтыны гектар вшыс сдјтан нормајас да вежны пбрадокд преміјајас-надбавкајас сетабмыс сецдм ногдн, медым кокбдны контрактаціјалыс план ставнас да сдтддн тыртдм да колхозјасдн да колхозникјасдн шабді да пыш сдјтмыс преміјајас-надбавкајас бостдм.

СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК шусны чнтыны сдјтмлыс сушествутана нормајас да вынсдбны шабді да пыш контрактаціја куза гектарыс сдјтан ташдм выл нормајас килограммјасын — област, крај, республика куза шдрпдсјас.

Комі АССР куза шабді кудел вылд вуждбдмн—100 килограмм, шабді кјдыс—60 килограмм.

Кбза плбшадјас план серті да сдјтм куза лбсддм нормајас серті, вынсддма 1938 вога шабді урожајлыс контрактаціја план ташдм размерјасн:

Шабді-долгунец кудел вылд вуждбдмн—222.230 тонна.

Сы лыдын Комі АССР куза—500 тонна.

Шабді-долгунецлыс кјдыс—140.335 тонна.

Сы лыдын Комі АССР куза—300 тонна.

Пыш-пенка кудел вылд вуждбдмн—39.270 тонна.

Кднтус кјдыс—32.400 тонна.

Шабді да пыш контрактаціја установйтдм планјас емдс дтщдщ ськдд ігајд

культурајассд заготовитан планјас.

СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК шусны кыпбдны 1938 вога урожајсан заводтчдмдн заготовительнй донјас 10-дд номера шабді кудел вылд—20 шајт вылд центнерыс да 1,25 номера шабді треста вылд—5 шајт вылд центнерыс да заготовительнй донјас 5 дд номера пенка-кудел вылд—20 шајт вылд центнерыс да 0,7 номера пыш треста вылд—4 шајт вылд центнерыс, сек-жб шабді куделлн, тресталдн, пенкалн да пыш тресталдн жонжык вшын номерјас вылд лбсддны соответственнй донјас ыжыджык кыпбдм, а улынжык номерјас вылд—донјас ічбтжык кыпбдм.

СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК шубм серті колхозјас, кодјас сдтддн тыртисны шабді-кудел лбд пыш треста контрактаціја куза лнд да качество серті сдјтан план бостасны план вьвті став сдјтдм продукціјасыс преміја-надбавкајас 100-сан 400 прбцентд заготовительнй дон дінд, сы серті унад сдјтдма кбза гектарыс.

Сі-жб лбсддма преміја-надбавкајас шабді кјдыс да кднтус кјдыс сдјтан план сдтддн тыртмыс мынтыны заготовительнй дон дінд 100-сан 300 прбцент размердн, бтгектар кбзасыс кјдыс сдјтан план серті.

СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК предложитисны республикајасса совнарком-јаслы да областјасса (крај-јасса) ісполкомјаслы лбсддны шабді да пыш сдјтан разнй (дифференцированнй) нормајас рајонјаслы, областлыс (крајлыс, республикалыс) тјд шубдмн лбсддм шдрпдлс норма вежны лғтдг.

Преміја-надбавкајас, код-јасдс предусмотрйтма СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК шубмын, сетчбны сі-жб контрактаціоннй договордн предусмотрйтм дорыс вшынжык номерјаса кудел да треста сдјтдыс план вьвті сдјтдм центнеро-номерјас расчотыс.

Та дырјі сдјтдм продукціјалдн повышеннй качествоыс преміјајас-надбавкајас сетдм нубдчд сдмн план лнд серті олбдм прртдм условіе дырјі.

Колхозјаслы, кодјасдс облуживајтны МТС-јас, преміјајас-надбавкајас мынтысдны став куделыс, трестасыс да кјдысыс, код-јасдс фактическйа сдјтдма контрактаціја куза да МТС-јаслы натуроплата куза (дтлаын бостдмдн), лнд да качество вьвті, коддс обусловйтдма контрактаціоннй договорын.

План вьвті шабділыс да кднтуслыс сдјтдм кјдысыс преміјајас-надбавкајас мынтысдны колхозјаслы сдмн государстволыс пллучитдм кјдыс ссуда куза задолженност кусддан да налдн тырвыјд кјдыс фондјас дастан условіе дырјі, семеноводческд кол-

хозјасыс кынчі, кодјас государстволы сдјтды кјдысыс став урожај.

Кјдыс фондјас колхоз-јасдн дастдм должен лоны подтвердитдма комиссіадн, рајзоса представитель журнубддм улын, специальнй актдн.

Огкоалыс овмбсјаслы преміјајас надбавкајас сетчбны колхозјаслы дорыс жынмында размерын.

Контрактаціоннй договор кырымалгдн колхоз-јаслы сетчысд аванс шабді да пыш контрактируйтм куза 20 прбцент размерын, сі-жб доныс, коді сулалб кудел да треста контрактируйтм, а сі-жб кјдысјас, кодјас контрактируйтбны семеноводческй кбзасыс.

СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК установйтисны колхозјаслы да колхозник-јаслы шабді да кднтус кјдыс контрактаціја да МТС-јаслы натуроплата куза сдјтдм быд центнерыс вьвті да жмыс сетдм 2 килограмм мында, рактительнй вьвті 5 шајтдн килограмм дондн да 5 килограмм жмых 7 урдн килограммыс.

СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК шубдн өнімтдма колхозјас, колхозник-јас да откоалыс овмбсјас вшыс недоімкајас, кодјас лн дбсддны на сајын вога војасса пыш контрактаціја куза, 1936 во сүјдмдн. Став продукціја, коддс сдјтдма колхозјасдн да колхозник-јасдн 1937 вога урожај-вога војассан недоімкајас бырддм пыдді зачөлйтны 1937 вога пыш урожај сдјтдм куза контрактаціоннй обязательствас тыртдм.

Шабді да кднтус кјдыс-јас ссуда куза уждс, коддс колд мынтыны 1938 воын, колхозјаслы рассрчитдма кујім вога срок кежлб—1938-дд вога урожајыс 30 прбцент да мукдд 70 прбцентсд равнй јукднјасдн 1939—1940 војасса урожај-јасыс мынтдмдн.

ССР Сојузса Совнарком да ВКП(б) ЦК шдктдны партійнй да советскй организацијајаслы большевистскйа бостыны шабді вбдйтдм да пыш вбдйтдм паскддан фелдб, мобілізујтны зев ыжыд резервјасдс, кодјасдн располагајтны колхозјас, вшын урожајност бостдм могыс да колхозјасыс да колхозник-јаслыс доходјас кыпбдм могыс, сізікдн, медым тјд воыннн фелд вшын шедддны урожајностлыс решительнй кыптдм да шабділыс да пышыс качество кыпбдм.

(ТАСС).

Выл румынскй правительство

Март 30-дд лунд румынскй правительство патриарх Крестеа Журнубддмн петіс отставкад. Патриарх Крестеа сформірујтис выл румынскй правительство. Сі-жб состоитд медсасд јбзыс, кодјас пырлісны важ правительство составд. Иностраннй фелдјас куза министрдн назначитдма фашистскд Германіја дор

Феврал 19-дд лунд 17 час 30 минутын дрейфующд станціја „Војвыв полус“ помаліс ассыс ужсд. Папанінецјаслыс героическй четверкадс влі бостдма дрейфующдј і вшыс Гренландскй морыне „Таймыр“ да „Мурман“ ледоколјас славнй екіпаж-сдн. Герпас вшын: Флагјасдн мічмддм „Таймыр“ виччысд „Војвыв полус“ станціјасыс донд гбстјасдс.

Ыбын тувсов гбра-кбза кежлб абу-на дасдс

Тувсов гбра-кбза кежлб аскадд лбсддчдм—решајтб ыжыд урожај шедддм. Сдмн-тај Ыб сіктсбвету-са унжык колхозјас тјд важнејшдј уж участок вшын абу-на дасдс.

Ыб сіктсбвет паста лбсддма да весалдма кјдыс колана серті 72,3 прбцент мында. Петкддма кујдд 62,3 прбцент, чукдртдма пјјім 27 прбцент, кералдма пощ-мајег 18 прбцент мында. Тырмытдма лбсддма турун да збр.

Абу буржык положеніе-ны і инвентарјас ремонтіруйтмн. Плугјас сіктсбвет паста колд ремонтіруйтны 323, ремонтіруйтма 266, піна колана 280 пыдді ремонтіруйтма 230, телегајас ремонтіруйтдм цікдб еновтмадс, ремонтіруйтдма сдмн-на 21,2 прбцент мында.

Торја колхозјас кыз, Ленин німа, а сі-жб „Бор’ба“ тувсов гбра-кбза кежлб лбсддчдмын быд торја уж куза кысдны дбрын. Кјдыс весалдма 60—70 прбцент мында, ремонтіруйтдма инвентарјас: плугјас 59—61,2 прбцент, пінајас—47—52, телегајас—13—15,3 да кујдд петкддма сдмн 30,7—33,5 прбцент вылд, а машинајас ремонтіруйтдм жылыс абу-на і мовпыштл-мадс.

Ленин німа колхозын јуралыс Томов гбра-кбза кежлб лбсддчдмын став

ужсд лғздма асвізув вылд. Гбра-кбза кежлб лбсддчдмын емдс і воынмуныс колхозјас. Молотов німа колхозлн ремонтіруйтдма плугјас, пінајас, телегајас колана серті ставсд да заводйтдмадс-нн вичму ужала-лан машинајас ремонтіруйтдм.

Лбсддма тырмыбн кбрым да индма кбрым вл-ддм могыс кывкутана мортдс. Петкддма 92,7 прбцент мында кујдд, пјјім чукдртдма колана серті 72 прбцент да чукдртдыс муно-вога. Тырмыдн заптдма да весалдма кјдыс, сувтддма кјдыс влддм могыс охрана.

Оз-жб колччыны тјд колхозыс і Кагановч німа да 17 партсјезд німа колхозјас. Но тјд кохоз-јаслыс бур прімерсд да опытед оз вужддны мукдд колхозјасд.

Сіктсбвет да парторгани-зација гбра-кбза кежлб лбсддчдана уждн оз вескдд-лыны. Сіктсбвет вескддлб-век-на важ мозыс,—массо-во-разяснителнй уж котыртдм да нубддм пыдді сіктсбветса јуралыс Муравјов вербовшщікалб, а парторг Самтомов—завко-залб.

Кад-нн серјознйа бост-сыны котыртны тувсов гбра-кбза кежлб лбсддчдм. Перјыны тјд-жб лунјасд колана даслун.

Г. Безносіков.

Такелажыс-на оз тырмы

Пажгаса вбрпункт кылд-чг кежлб омбл лбсддчд. Кылддчан участокјасд шы-бытдма снастјас 50 прбцент мында, пыжјас кола-на 5 пыдді лбсддма 3, цынковдј снастјас колд

6000 метра, но сі-жб вјртдм, кујлдддны трест „Комілес“ затонын.

Кадыс колі уна-нн, а кылддчдм куза тјд вбр-пункт колхозјаскддн тор-ја јбзкдд социалистическд, нн труддвдј договорјас абу-на вбчмадс.

Сетлдмадс тдвнас пурјав-ны 12000 кубометр, но талун кежлб пурјалдмадс сдмн 2600 км. вбр, дај дн-на ужсд котыртдма же-ба. Ужалб колана 20 морт пыдді 12 морт.

Рајонувса кылддчан кон-торалы да вбрпромхозлн, тјд ужын колд пырчотдм пыр жб сетны кылддчдн да вбрзаготовитан участок-јаслы практическй отсдг.

(ТАСС).

„РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧр-
жысӧмјас јылыс Положеніе“ велӧ-
дан кружоклӧн ужалан план.*)

2-ӧд ЗАНАТІЈЕ

Бӧржысан право, бӧр-
жысан сӧстема

Буржуазнӧй демокра-
тӧја—озырјаслы демократӧ-
тӧја, буржуазӧналдн тупкӧ-
са господство.

Буржуазнӧй демократи-
ческӧй конституцијасын
ужалыс јӧзлыс правојассӧ
ограничитӧм.

Буржуазнӧй демократија-
лӧн формалнӧй характер.
Фашизм странајасын народ-
лӧн тырвыӧ политическӧй
бесправіје.

Капитализм условіејасын
буржуазнӧй конституцијас-
дн сетӧм жалкӧй правојас-
сӧ паскыд ужалыс масса-
јаслы исползујтны поэтӧм-
лун.

СССР-ын последовател-
нӧй сӧветскӧй демократизм
зоріалӧмлы ем материал-
нӧй условіејас да сӧдс (де-
мократизмсӧ) петкӧдлӧма
РСФСР-са Конституцијанын.
Міјан странаын социалисти-
ческӧй строітелство вер-
мӧмлыс фактјассӧ РСФСР-
са Конституцијанын петкӧд-
лӧм. Овмӧслӧн социалисти-
ческӧй сӧстема да производ-
стволдн орудіејас да сред-
ствојас выӧд социалистиче-
скӧй собственност—РСФСР
лӧн економическӧй подулыс.
Ужалыс јӧз зажиточнӧй
олдмӧлн зоріалӧм. РСФСР-
ын культура зоріалӧм.

Сталинскӧй Конституција
мјрын меџа демократиче-
скӧй. Сӧд сетӧ гражданалы
паскыд гарантірујтӧм пра-
војас. Міјан странаын бӧр-
жысӧмјас нубдсдны всеоб-
шщӧй, равнӧй, вескыд бӧр-
жысан право гусӧн (тупкӧса)
јӧлдсуйтӧм подув вылын.

РСФСР-ын всеобшщӧй
бӧржысан право да мыјын
сӧд петкӧдчыссӧ (выра-
жається). Коді имеітӧ право
бӧржыны да лоны борјӧма-
дн РСФСР-ын.

РСФСР-ын равнӧй бӧржы-
сан право помӧд паскӧдӧм
социалистическӧй демокра-
тӧја подув вылын.

РСФСР-ын Сталинскӧй
Конституција подув вылын

*) Заводитчӧмсӧ визӧд колан,
31 номерыс

1938-ӧд вӧса 1-ј кварталса вӧрлезан план
Апрел 1-ој лун кежлӧ тыртӧм јылыс
Сыктывдінса вӧрпромхозлӧн сводка

Table with 11 columns: Вӧр-пунктјас, Прӧцентӧн (5 лунја ӧд), Ужалӧ јӧз (Сы пӧыс), Ужалӧ вӧв (Сы пӧыс). Rows include Jurijka, Maжа, Ыб, Лӧм, Пажга, Шыладор, and Вӧрпромхоз паста.

вескыд боржысан право да
мыјын сӧд петкӧдчыссӧ.
Гусӧн (тупкӧса) гӧлдсуй-
тӧм да мыјын сылдн тӧд-
чанлуныс.

ЛІТӢРАТУРА

РСФСР-лӧн Конститу-
ција. 1-ој да XII-ӧд главајас.
РСФСР са Верховнӧй Сӧ-
ветӧ бӧржысӧмјас јылыс
Положеніе. 1-ој глава.

ЛЕНІН. Буржуазнӧй де-
мократӧја да пролетариат-
лӧн диктатура јылыс те-
зісјас да доклад. Сочінені-
јејаслӧн XXIV-ӧд том 7—20-
ӧд стр.

СТАЛИН. ССР Сојузса
Конституцијалдн проект
јылыс. III-ӧд раздел.

СТАЛИН. Американскӧй
газетнӧй „Скриппс-Говард
Нјуспейперс“ објединені-
еын председател г-н Рој-
Говардкӧд беседа (мед-
бӧрја вопрос).

МОЛОТОВ. Сӧветскӧй
Конституцијанын вежлалӧм-
јас јылыс. (1935-ӧд воын
феврал 6-ӧд лунд СССР-са
Сӧветјаслӧн VII ӧд сјезд
вылын доклад). II-ӧд раз-
дел.

МОЛОТОВ. Социализм-
лӧн Конституција. II-ӧд раз-
дел.

КАЛИНИН. Мыј сетіс
ужалыс јӧзлы сӧветскӧй
власт.

СССР да капитализмлӧн
странајас. V-ӧд да VI глава-
јас.

(Воӧд лӧб локтан номерын)

Писмӧјас бӧрса

„Краснӧй ѕвезда“ колхо-
зын јуралыс Јушков тар-
гајтӧ колхознӧй кӧрым“ јӧ-
зӧдлытӧм заметка выӧд
рајпрокурор јуӧртис: „прӧ-
веритӧм бӧрын фактыс
збылмис. Материал сетӧма
судӧ.

Рајпрокурор—Каракчіев“.

„Јагјуса“ началнӧй шко-
лалдн общежитіејын уна
нелучкіјас јылыс јӧзӧдлы-
тӧм заметка выӧд учител-
јас Сојузлӧн Сыктывдінса
Рајкомітетын јуралысӧс
вежыс Торлопов јуӧртӧ,
мыј прӧверитӧм бӧрын
фактјас ез збылмыны.

Осоавіахім 12-ӧд лӧтереја
білетјас разӧдӧма 25 сурс
шајт дон

Рајон паста ыжыд кыпыд
лундн мунд Осоавіахім 12-
ӧд лӧтерејалыс білетјас ре-
ализујтӧм. Апрель 1-ој лун
кежлӧ рајон паста білет-
јассӧ реализујтӧма 25 сурс
шајт дон, сы пӧыс Коми
АССР-са Осоавіахімлӧн
Централнӧй Сӧветӧ мӧдӧ-
дӧма 13428 шајт.

Лӧтерејнӧ білетјас раз-
ӧдӧмын медвозын мунд
Кӧрткерӧсса ОАХ первич-
нӧй организација. Осоавіа-
хімлӧн рајсӧветса шлен
В.Ф. Жаромскіј јурнуӧдӧм
улын, Кӧрткерӧсын жењыд
кадӧн реализујтисны білет-
јассӧ 1900 шајт дон да
сӧмсӧ зӧныас-нӧн мӧдӧдӧсны
рајсӧветӧ.

Жаромскіј јорт бура
ужалӧ і организацијаын обо-
роннӧй уж пунктӧмын.

Ыбса Осоавіахім первич-
нӧй организација (председа-
тель А. Муравјов) лӧтереј-
нӧй білетјас разӧдис 1600
шајт дон. Сӧмсӧ мӧдӧдӧс-
нӧн банкӧ.

Осоавіахім 12-ӧд лӧтере-
јалыс білетјас реализујтӧ-
мын бура ужалысны Рајзо,
Рајисдлӧком, ВКП(б) Рај-
ком, вӧрпромхоз, Вылгорт-
са пошта, Пажга МТС, Бу-

фоннӧй нӧма колхоз, Рајсо-
јуз, Рајфо бердса, Мажаса,
Позтыкердса да Слӧбӧда-
са сиктса Осоавіахімлӧн
первичнӧй организацијајас,
кодјас білетјас реализујтӧ-
мыс сӧмсӧ ставныс-нӧн мӧ-
дӧдӧсны банкӧ.

Кр’ажскӧй базанын ОАХ
первичнӧй организација ре-
ализујтис білетјассӧ 1500
шајт дон. Оні нӧшта-на
коріс содтӧд лӧтерејнӧй бі-
летјас 300 шајт дон.

Пажгаса ОАХ организа-
ција (председателыс Чудов)
реализујтис 1500 шајт дон,
сӧмсӧ мӧдӧдӧс-нӧн 1324
шајт.

Зеленецса ЁСШ-ын ре-
ализујтӧма да сӧмсӧ мӧдӧ-
дӧма-нӧн 200 шајт дон.

Осоавіахім первичнӧй орга-
низацијајаслӧн мӧг—закре-
питны лӧтерејнӧй білетјас
реализујтӧдн шедӧдӧм ре-
зултатјассӧ да сы под вы-
лын бурмӧдны ОАХ органи-
зацијајаслыс став ужсӧ, мед-
војдӧр обороннӧй уж куза,
ВС да ПВХО значкітјассӧс
гӧтӧвитӧм куза да органи-
зацијаӧд выӧ шленјассӧс кыс-
кӧм куза.

Калинін.

Содӧ вкладчикјаслӧн лыд

Воыс-воӧ бурмӧ ужалыс
јӧдлӧн олӧмыс, содӧ налӧн
лышалана сӧм, кодӧс најӧ
пунктӧны сӧмчӧжан касса-
јассӧ. Міјан рајонын воӧза
војас сертӧ јона содӧс сӧм-
чӧжан кассајасын вкладчик-
јаслӧн лыдыс да наӧн
пунктӧм сӧмыс.

1936-ӧд воын-кӧ вклад-
јаслӧн обшщӧй суммаыс
вӧлі 181.800 шајт, 1937-ӧд
воын—285.330 шајт, то 1938-
ӧд во март 30-ӧд лун кеж-
лӧ кыптис 401.130 шајтӧ.

1938-ӧд вӧса јанвар 1-ој
лун кежлӧ рајон паста вӧ-
лі лыдыссӧ 1766 вкладчик,
на пӧвсын 979 колхозник.
1938 ӧд воын 3 тӧлысдн
нӧшта содӧс 310 вкладчик.
Быд вкладчик выӧ шӧрко-
фа воӧ 97 шајтдн сӧм.

Содӧ і зајомӧ гӧжысјас-
лӧн лыдыс. 1936-ӧд воын
„Мӧд пјатилетка нӧлӧд во-
са выпуск“ зајом выӧд
гӧжысыліс 6400 морт 452.393
шајт дон. А 1937-ӧд воын
СССР-лыс дорјысан вын
јонмӧдан зајом выӧд гӧж-
ысјаслӧн лыдыс нӧшта-на
содӧс.

Март 30-ӧд лун кеж-
лӧ колхозникјас пӧвсын
зајом чукӧртан плансӧ тыр-
тӧма сӧмын 68 прӧцент
выӧд. Зајом выӧд гӧжыс
колхозникјаскӧд буржыка
ужалдны Прӧндор сиктсӧ-
ветын, сені колхозникјас
пӧвсын зајом взноссӧ чу-
кӧртӧма 94 прӧцент выӧд.
Позтыкердс сиктсӧветын—
93 прӧцент выӧд.

Колхозникјас пӧвсыс за-
јом взносјас колӧ вӧлі чу-
кӧртны март 1-ој лун кеж-
лӧ. Но нӧдтӧ сиктсӧвет да
сиктса сӧмчӧжан касса та-

јӧ срок кежлас ез чукӧрт-
ны. Оні меџа матыса лун-
јассӧ зајом взносјас колӧ
чукӧртны зајом выӧд став
гӧжысјаслыс.

Којушев.

Оз тӧждыс кул’
турнӧй вузасӧм
вӧсна

Мордн селпоын јуралыс
Микајлӧ Олӧксан некушӧма
оз тӧждыс културнӧй ву-
засӧм вӧсна. Лавка жажја-
сыс пыр кушӧс. Весіг быд
лунса колана тӧварјас абу-
дс: карасін, нан, лампајас,
кӧлач да с. в.

Селпоса аппаратӧ суйсӧ-
маџе јуралыслдн рӧдвуј-
чукӧрыс: вузасыс Н. П.
Шевелев—јуралыслдн во-
чавок; селпоса складов-
шщӧк С. Шевеловлӧн ба-
тыс—војса стӧрӧж; вуза-
сыс Шевеловлӧн вокыс—
Петыр Степан—бараж-
војса стӧрӧж. Тајд рӧдвуј-
чукӧрыс аскостаныс јукӧны
селпоӧ вӧлӧм став тӧварсӧ.

Комсомолскіј.

РЕДАКЦИЈАГАҢ

„РСФСР-са Верховнӧй
Сӧветӧ бӧржысӧмјас јылыс
положеніелдн“ 76-ӧд стат-
таын лӧбма пропуск. Тајӧ
статтасӧ колӧ лыдыны та-
щӧм редакцијаын:

„Помешениеын, кӧні
участковӧй избирательнӧй ко-
миссија нуӧдӧ гӧлдсјас лыд-
дӧм, гӧлдсјас лыддӧгӧн
имеітӧны право присут-
ствуйтны общественнӧй
организацијајаслӧн да ужа-
лыс јӧз обществовојаслӧн
специалнӧ сы выӧд уполно-
мочитӧм представителјас, а
сӧд-жӧ печатса представител-
телјас“.

Отв. редактор
А. ГОРЧАКОВ.

Лышалана сӧм лӧгыд да
выгоднӧ визны сӧмчӧжан
кассајасын

Сыктывдін рајонса сӧмчӧжан кассајас:

БОГТӧНЫ

ВКЛАДЈАС

став гражданалыс.

СЕТӧНЫ ВКЛАД

зӧныас либӧ мыјтӧм
корас вкладчик, перво-
јја вкладчиклӧн корӧм
сертӧ.

СТРӧГА ВИӊОНЫ

вкладлыс тајна да не-
прікосновенност.

БОГТӧНЫ

ВКЛАДЧИКЛЫС

вклад куза завешај-
тана гӧжӧдјас.

МЫНТӧНЫ

ВКЛАДЧИКЈАСЛЫ

вклад куза прӧцент.

ЫСТӧНЫ

вкладчик первојја ко-
рӧм сертӧ да сӧд ин-
дӧм сертӧ сылыс вклад-
сӧ лубӧј сӧмчӧжан
кассаӧ.

Сетӧны аккредитив да
аккредитив куза мынтӧ-
ны сӧм.

МЫНТӧНЫ

государственнӧй зајом
облигацијајас куза вы-
грышјас да купонјас
куза доход.

Сулалан-ӧ те сӧмчӧжан
кассаын
вкладчикӧн?